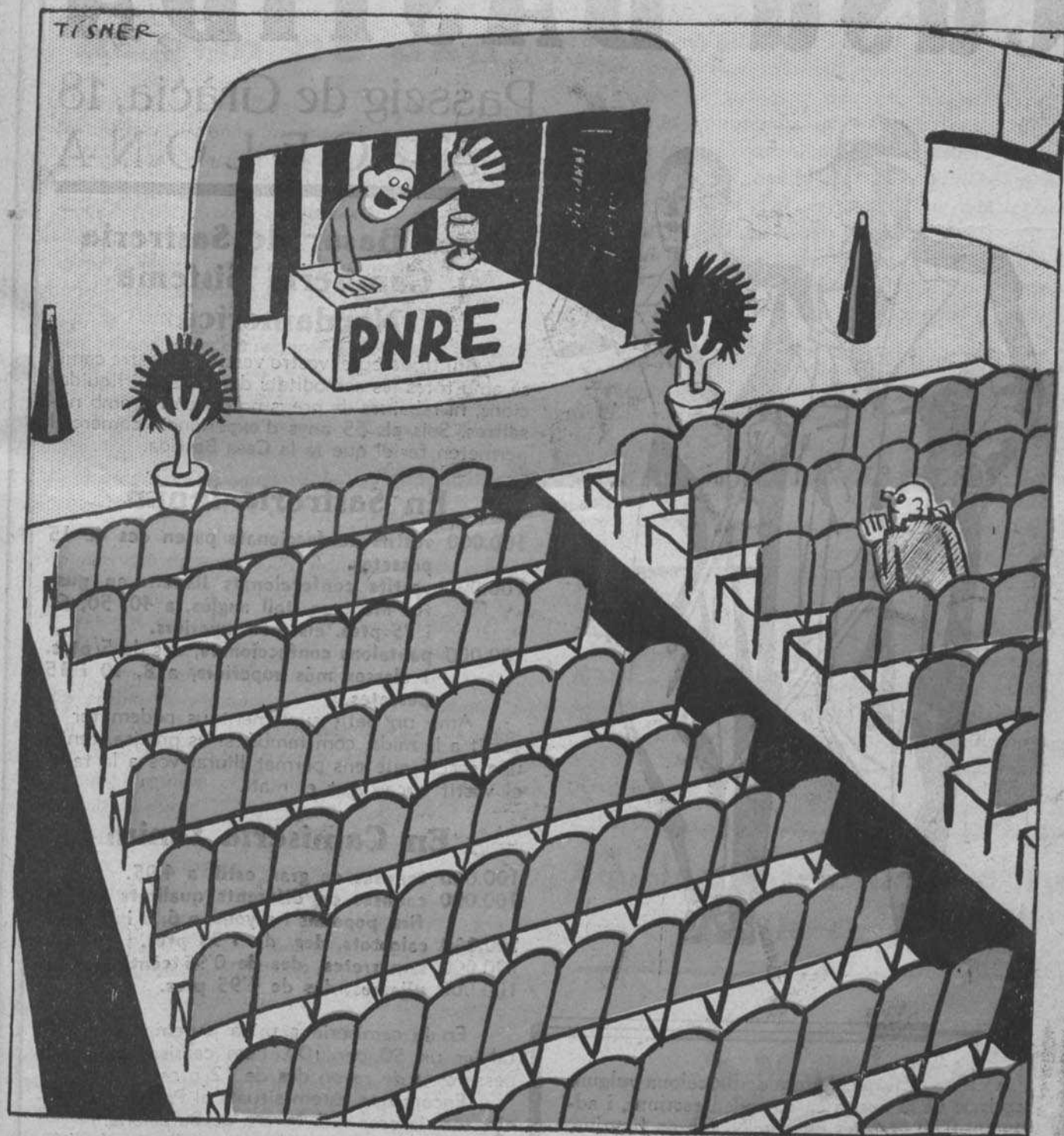

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

ASSEMBLEA DEL PARTIT NACIONALISTA REPUBLICA D'ESQUERRA

—¿S'acorda unànimement ingressar a l'Esquerra?
—Síiiii !!

Ciutadà elegant i econòmic, el vostre sastre
i camiser no pot ésser altre que la

Casa BASTIDA

Passeig de Gràcia, 18
BARCELONA

Gran Basar de Sastreria i Camiseria Sistema Nordamericà

Allí trobareu el vostre vestit i la vostra camisa amb totes les comoditats de preus. Ni liquidacions, ni rebaixes de preus no poden res amb nosaltres. Sols els 55 anys d'experiència comercial permeten fer el que fa la Casa Bastida.

En Sastreria tenim

- 100.000 vestits confeccionats paten des de 15 pessetes.
- 100.000 vestits confeccionats llaneta en gustos moderns, tall anglès, a 40, 50, 60 i 75 ptes. els més superiors.
- 100.000 pantalons confeccionats, des de 5 ptes. i classes més superiors, a 8, 10 i 15 pessetes.

Amb un petit suplement us podem fer el vestit a la mida, com també, si us precisa, tenim una secció que ens permet lliurar-vos a la tarda el vestit encarregat el matí.

En Camiseria tenim

- 100.000 camises de gran estil, a 4'95.
- 100.000 camises de diferents qualitats en xé-firs, popelins i rayons, a 6, 8 i 10 ptes.
- 100.000 calçotets, des de 1'95 ptes.
- 100.000 samarretes, des de 0'95 cèntims.
- 100.000 pijames, des de 4'95 ptes.

En la camiseria a mida podem fer-vos estalviar un 50 per 100. Fem camises des de 8 pessetes, i de rayon des de 12 ptes.

Encara que estem situats al Passeig de Gràcia, som la casa més barata de Barcelona.

Obsequiem tots els compradors amb diferents presents i segells de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi.

AVIS. — Els que de fora de Barcelona vulguin servir-se de la nostra casa, poden escriure, i adjuntant 0'50 pessetes en segells, rebran figurins, mostres i un sistema especial per a prendre's les mides amb les instruccions per a rebre l'encàrrec abans dels cinc dies.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ,
PENEDIDES, 8. - Telèfon 21361
(ARREPENTIDAS)
BARCELONA

FORA DE BARCELONA -
PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
ESPANYA: trimestre 3 Pesseles
ESTRANGER: trimestre 5 Pesseles

CRONICA

Règim de pau

Algun dia, no gaire llunyà per cert, les dretes espanyoles volgueren donar la sensació que elles eren les qui detentaven l'executòria de l'ordre, la pau i el progrés.

Aquell front dretà, conglomerat de sotanes, sabres i pistoles imposava les seves doctrines per mitjà de les persuasions masacristes dels trets, els empresonaments i les excomunionis. Tot ho feien en nom de Déu, de la Pàtria i del rei.

Era natural que els estaments de preponderància social hi reposessin.

Era lògic que tot aquell qui aspirava a viure tranquil veiés en aquell bloc de sotanes i tiars rovellades la panacea del benestar feta carn.

Però vingueren èpoques de lluita. El règim monàrquic quedà ofegat per la sang que havia vessat. Morí a París voltat de fantasmes acusadores aquell dictador d'Espanya que portava la llei a la punta dels esperons d'acer i el còdig a la boca dels fusells.

L'element dretà que fins aleshores havia fet servir el Dictador d'home de palla, es va creure ja prou alligonat per a continuar la tasca malintencionada del militar emperador, i nasqué el partit de Falange Española que per llei d'un maridatge vergonyós amb el detritus dels partits que deixaren Alfons XIIIè i Primo de Rivera formaren el Front d'ordre que tants pocs dies havia de durar...

Era indiscutible que d'aquell ramat que integrava el front en sobrevisqués un cap, i aquest fou la cucurbitàcia còmica dell senyor Gil Robles.

Aleshores va perillar seriosament la democràcia espanyola, de faiso tal que hom preveia com a cosa imminent l'adveniment de l'altra dictadura, però manca... tot justament allò que manca als dictadors...

I Gil Robles i tots altres còmplices van caure en el més sorollós fracàs. S'han canviat, doncs, els papers, i això és el que tractàvem de palesar. Perquè es dona el cas (que qualificaríem de paradoxal si no sabéssim a què obeeix) que aquell ramat de geni que saludava amb el braç enlairat àdhuc dins les esglésies, aquells senyors que per mostrar-se als ulls de la civilització com elements de pau i de progrés són ara els qui per tots

els mitjans condemnables tracten d'enderrocar el règim de veritable ordre, de veritable pau que el poble fins ara perseguit vol gaudir, costi el que costi, contra qui sigui i per la seva sobirana voluntat.

Es ara tot justament quan els senyors dretans comencen a comprendre que hi pot haver ordre sense lleis de fugues, que hi pot haver justícia sense masacres infamants, que hi pot haver germanor sense formar en el ramat d'aquest catolicisme que les sotanes mercantilitzades ens volien imposar.

I d'ací neix el seu desconcert. Ells no haurien arribat a suposar mai que el treballador, que el republicà poguessin portar la nació pels camins que no fossin sembrats de víctimes.

Ells mai no haurien cregut que allò d'Astúries que d'ací uns anys la història de la civilització ressenyarà amb lletres negres i roges, portés com a conseqüència la reacció de tot un poble.

Ells no podran comprendre mai, portats de la seva ceguesa homicida, que Catalunya pot ésser lliure sense desencadenar una guerra civil que faci que un germà mati l'altre, mentre ells eixancarrats sobre el cavallet de la comoditat i de les concupiscències ho mirarien somrient.

Això no ho pot comprendre mai la dreta i per això hi ha atemptats a les vides dels homes preclars, amb la salvetat que quan ells governaven feien veure que aquestes coses eren producte de les esquerres.

Ara neix un règim de pau, dels qui ells no havien previst, dels qui no comprendran mai. El règim dels perseguits.

**Aquest número ha estat visat
per la censura**

Línia de batalla

La Dreta diu que està en línia de batalla.

Pressentim que aquesta línia serà aèria. Això si no esdevé estratosfèrica.

L'esquerra té molta força a les sabates.

Ossòrio hoste nostre

Ossòrio és entre nosaltres, i potser és el polític que està més certament entre nosaltres, per què està entre la veritat.

El «Queen Mary»

El vaixell gegant té dos cascots. Això no té importància; jo coneixia un senzill ciutadà que en tenia quatre. En Pich i Pon.

Supervia ha mort

Ha mort a Londres la insigne cantatriu catalana Concepció Supervia.

No cal dir com ho sentim. Es un valor que ens resta a l'art.

La guitarra

Ha estat descoberta una banda de timadors. Treballaven a base de la guitarra. I aquesta guitarra tocava una copla.

*Que te quieres apostar,
que te quieres apostar,
que te timo mil pesetas
y no lo vas a notar.*

Es retiren

La Ceda diu que es retirará de la Comissió d'Actes.

Ara comencen a percebre l'ús de raó els homes de la Ceda.

Celebraríem que la milloria persistís.

Com a Londres

A la plaça de Catalunya uns comunistes improvisaren un míting a l'aire lliure.

La força pública (?) dissolgué els manifestants.

I per primera vegada en la història del cos, ni dispararen a l'aire ni hi hagueren ferits de les cames.

Felicitem sincerament els manifestants.

Una vaga a Olesa

Tres-centes obreres es declaren en vaga en una de les fàbriques que té a Olesa la S. A. Vilà.

Les referències que tenim del senyor Vila són desastroses i creiem que els resultats de la seva actuació s'adiran tot justament amb les referències.

Les meques

Las mecanògrafes han fet la seva festa.

Hom diu que les dependències de l'Ajuntament quedaren desertes; el mateix que els tallers de casa «Paquin».

Tot per uns bigotts

El senyor Censor ja va tres voltes amb aquesta que ens tatxa una al·lusió inofensiva al senyor Hitler.

L'altre dia deia, un servidor de vestès que aquell bigoti era de raspall de dents, i zap! d'un com de llapis el varen afaitar.

En altre ocasió vaig dir que era força bonic, i zap! un altre cop de llapis i tot empastifat.

Ara, francament ja no sé què dir d'aquell bigoteu europeu.

Les «mises»

Continuen donant resultats falsos l'acreditat timo de les mises.

La clerecia està d'enhorabona.

Per una cartera

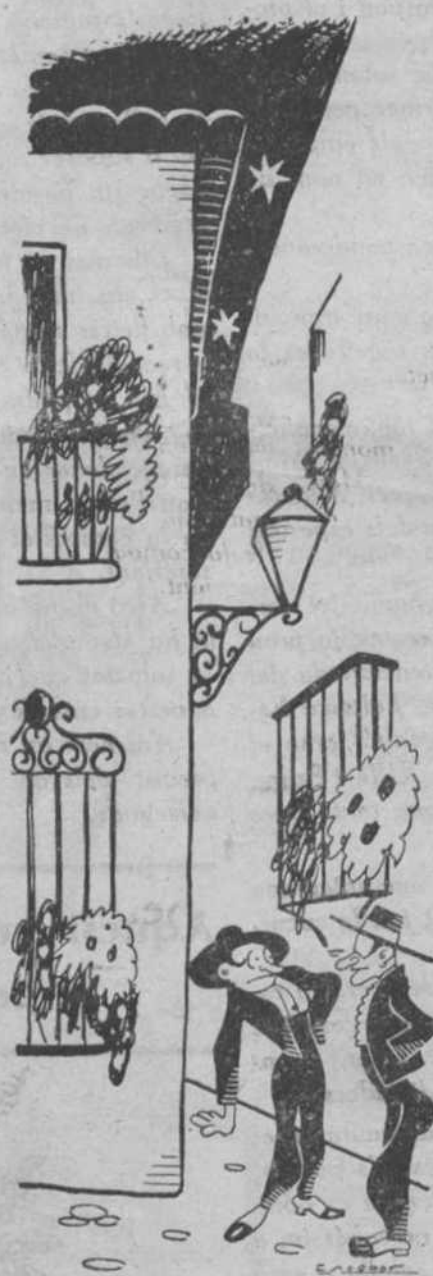
Un ciutadà ha denunciat que en un tranvia li havien pres una cartera.

Que es consoli el benemèrit ciutadà. A Gil Robles tot i ésser tant viu com és, li'n van prendre dues. La d'Estat, la de Guerra...

La truita al revés

La pseudo-bomba que va esclatar a l'Hotel d'Espanya va produir efectes inesperats.

Per exemple: A un senyor que

EL GUADALQUIVIR HA CRESCUT

—Este río...? Yo lo conozco de cuando era anzi.

estava menjant una truita la hi va girar al revés. A la Lliga li va succeir el mateix, a les eleccions.

Coses de «El Día»

«El Día Gráfico» l'altre dia publicava una foto cap per avall. Era una foto de la guerra d'Abissínia.

Efectivament, allí tot deu estar capgirat.

El mateix diari a l'edició del dimarts publicava la signatura d'un Caramel, també cap per avall.

I és que cert periodistes escriuen en posicions força estranyes.

Un creuer transcendental

Sabem de bona font que a la primera quinzena de juny hom vol intentar un creuer pel Mediterrani en un petit vaixell de trenta-cinc pams.

Els herois són uns periodistes força coneguts. Donarem els noms per tal que no ho sàpiga ningú.

Heu-vos-els ací: Just Cabot, que actuarà de pilot de ruta; Josep Maria Planes, que serà el capità del vaixell; Francesc Oliva, que figurarà com a maquinista, i el pintor Ramon Barnades que farà de cuiner.

Hom diu que probablement hi anirà un gat de mar femení (que en aquest cas fóra gata) i que la primera etapa serà Barcelona-Palma. Ho contem tal com ens ho han contat.

PROU

GLOSSARI

Dejuni doble

Aquesta quaresma, els pobres rics que compaginen les essències un bon xic esbravades del cristianisme amb la pràctica enverinada de fer la guitza al proïsme, han batut el rècord del dejuni. Han dejunat, a la seva manera, és clar!, com a acatament anual als preceptes de la Santa Mare Església, i a més, han afegit el dejuni de luxe, confort i despeses inherents a la condició privilegiada de benestant, en obsequi i obediència a les consignes de minar els fonaments de la República per veure si la poden ensorrar.

Quant al dejuni clàssic, de ritual, ja hem dit i demostrat en quaresmes anteriors, des d'aquest mateix lloc, que era una de les farses més divertides que es juguen en el clos del que en diuen, no sabem per què, religions positives. Els qui dejunen de bona fe quaranta dies l'any, potser ignoren que en acomplir el manament eclesiàstic fan com una cura de règim, precisament en els tempes quaresmals que és quan les sangs fan bullida i el senyor Reuma i missenyora Apoplexia, sols o en companyia de monsenyor Artritisme, acostumen a fer llurs visites periòdiques. Hi ha gent tan golafre que no s'estarien de res si no hi hagués una privació d'origen diví i els qui no creuen els consells dels metges, accepten amb resignació els preceptes dels qui te-

nen pel mànec la paella que es cou en les cuines infernals.

Hi ha també, són els més, els qui dejunen o s'abstenen de menjar carn en dies determinats, per la necessitat de canviar de repertori o el desig de substituir uns plats pels altres. Així, mentre arriba la Setmana Santa, es sacrifiquen endrapant l'epilèptica i cuirassada llagosta, l'opulent dentol, l'untuós i rosat salmó, l'aerodinàmic llenguado i la pretensiosa oblada, malgrat la seva pinta, tot endolcit amb platets de crema i nata i altres lacticinis, a la memòria de la mort i passió de Nostre Senyor Jesucrist.

L'altra manera de dejunar, que és la que enguany s'ha fet de moda entre la «gentè bien», consisteix, com hem dit, en fer vaga de tot el que es tradueix en esplendidesa i a despendre a mida i mesura de les possibilitats, també dels capricis, de cadascú.

Hom s'ha fet aquest raonament: quan els diners corren, hi ha treball. Quan hi ha feina, els jornals fan bullir l'olla del pobre i permeten de tant en tant algun esplai que enriola i ja més amable la vida penosa dels obrers. La República és el règim del poble. Si el poble no pot menjar o no té feina, el malestar s'aguditz i es converteix en desesperació. I, ja se sap, la desesperació es transforma en ira i va contra el Govern. Aquest és sempre, des de temps remots, el qui té la culpa de tot. Conseqüents amb aquestes idees diabòliques, nascudes i inflades en els tes aristocràtics, en les

DIUMENGE DE RAMS

—Vostè, senyora Mònica, si que tindrà llover per a tot l'any.

—No ho cregui. A casa, amb tanta mainada, l'estofat és el plat del dia.

junes de senyores benèfiques per a passar l'estona i llançades possiblement, com una consigna, des d'aquestes barraques infectes, caus de xafarderies i de males intencions, conegudes per confessoraris, els «senyors», els qui en fan sense ésser-ho i tots els qui tenen possibles per a semblar-ho, tanquen ben fort la bossa i que s'hi diverteixi un altre. Dejuní de vestits, de joies, de tecs, d'assistència al Liceu, de festes de bon to i de cerimònies de preu, per tal de demostrar que la República és tristesca i ruïna i amb la cristiana intenció d'assetjar per la fam els industrials i obrers que viuen del món daurat i maquillat i de les plomes de paó reial.

Fins ara, aquesta maniobra es feia a la sorda o a cau d'orella. Ara, ja s'ha destapat. Ací tenim, per exemple, que una «Confederación de Mujeres Católicas de España», de Madrid ha publicat i repartit una fulla, en la qual es demana «en vista de las dolorosas circunstancias que atraviesa España» y «en espíritu de desagravio por tantas profanaciones» que hom s'abstingui de «la asistencia a todo género de espectáculos, reuniones mundanas y vanidosas ostentaciones, etcétera» i que aquest estalvi «se ofrezca al se-

(Pic i Pon processat per l'afer de l'Straperlo)
(De la Premsa)

—Quan hi era em volien treure, Ara que en sóc fora, volen que hi torni.

ñor obispo para la reconstrucción de los templos».

Diuen que el diner, per naturalesa, és espantadís i que s'amaga com un cargol dins de la closca. És cert.

Més que espantadís, és covard i miserable. Ara, que també hi ha maneres de treure els cargols de la closca.

PANICAL

Esports

CRONQUETA ESPORTIVA

Els maldecaps del Barcelona

Ho tenien coll avall. Dir que l'equip no era encara prou equip i que no faria res de bo a les competicions nacionals, era posar-se malament amb els directius del Barcelona.

Fins nosaltres hi havíem arribat a creure i el vèiem per endavant situat als primers llocs de la classificació. Però de vegades per pega i sovint per jugar malament, els partits s'han perdut, i el Barcelona ha fet un paper encara més deslluït del que va fer l'any passat al mateix campionat de Lliga.

¿Desencert de l'entrenador? ¿Defectes dels directius? No! Manca de voluntat i d'amor propi dels ju-

gadors, d'alguns jugadors... i res més.

Nosaltres estem convençuts que el Barcelona té jugadors de categoria; creiem en Zabalo, en Bèrkessy, en Franco, en Balmanya, en Vantolrà, en Escolà i en Raich... però no podem creure en altres.

Escolà no és dolent. Li cal veure's obligat a donar-ne la prova i que l'empenyin a jugar; que l'ajudin a agafar confiança en ell mateix. L'home més difícil d'entendre del Barcelona és Fernández. L'any passat, tot just arribat d'Amèrica féu perdre partits de Copa al Barcelona com el del Levante a les Corts, i ara se n'han perduts alguns de Lliga que no s'havien de perdre i s'ha posat en rebel·lia amb l'entrenador.

Fernández és el jugador as que es

creu amo d'un equip fins al punt d'arribar a ésser-ne el dictadoret i és difícil fer res de bo, si un jugador com ell es proposa que fracassi un entrenador.

També li manca valentia per als partits difícils i quan la defensa contrària apreta de valent, Fernández afluixa.

Areso no és tampoc el defensa que necessita el Barcelona. Les inseguretats d'Areso es registren tant si juga a l'esquerra com que el facin jugar a la dreta. Es una mitjanista que s'ha pagat cara i que es manté a l'equip perquè ho vol l'entrenador.

O'Connell sols ha tingut aquest defecte i la pega que en Bèrkessy es posés malalt, aliat tot plegat amb les rebequeries de Fernández.

Cal veure que el Barcelona té elements i que tindrà l'equip que li

cal. Sols manca un davanter-centre d'empenta per alternar amb Escollà, segons quins partits es juguin, un interior també d'empenta que obligui Fernández a no adormir-se i a jugar com hauria de jugar sempre, i bons mitjos per a prescindir d'alguns que ja comencen a passar de l'edat i que no omplen prou ni ajuden el mig-centre com caldria.

¿I de Munlloch? ¿On és aquell jugador que semblava anar de cara a l'internacionalisme?...

El problema del Barcelona continua en peu. Ara és el moment de posar a prova l'entrenador. El club té pessetes per fer adquisicions i, aquestes, l'entrenador és el qui les deu aconsellar i fer-ho amb tacte de seleccionador.

AQUELL

Sagetes

Es un cas ben interessant i extraordinari el de les lluites de catch. El públic hi passa l'estona i fins s'hi emociona.

Nosaltres hem de fer notar, però, a l'empresa del Price, que cal anar amb compte i evitar que es puguin fer mals pensaments, puix que hi ha sempre qui és maliciós i creu en la il·legalitat de tot espectacle d'empresa, com es va creure en la boxa fins que arribà a caure.

La setmana passada es celebrà una vetllada en la qual els dos combats darrers del programa eren la presentació del txecoslovac Strěsnack contra l'alemany Koch i el del comte Nowina contra l'anglès Rex Gable en matx revenja.

En iniciar-se el combat Strěsnack-Koch, l'spéaker anuncià que el txecoslovac lluitaria el dissabte a la tarda amb el comte Nowina, i la casualitat féu que Strěsnack sortís guanyador del combat en vuit minuts i que Nowina guanyés també Gable, encara que no amb tanta rapidesa.

Això que dues lluites d'un mateix cartell acabin a gust de l'empresa, i no facin malbé el programa que s'ha de celebrar als quatre dies, creiem que s'hauria d'evitar pel bé del catch i també dels combats revenja perquè no acabem d'entendre si s'està celebrant un campionat del món o si es tracta d'una paròdia.

Sembla que a can Barcelona comencen a trobar dolent l'entrenador.

S'apropa la fi de temporada, i l'assemblea de socis.

ELS JUTGES QUE PROTEGEIXEN EL PISTOLERISME

- Ha disparat uns trets contra una personalitat.
- Quina filiació tenia el qui ha disparat?
- Feixista.
- Així li donarem un premi.

Ara resulta que l'àrbitre Rovira que va alterar el resultat del partit Prat-Foment donant per guanyador el Foment a l'acta del mateix, afirma que ell no té distraccions d'aquesta naturalesa i que el resultat és exacte. Que el qui va guanyar és el Foment i no el Prat.

A la Federació Catalana de Futbol no hi veuen de contents. Mentre els clubs declaren el contrari, l'àrbitre diu que no n'hi ha de cuits i que el resultat és el que canta l'acta.

Si el federatiu doctor Perpinyà, que no veu un ruc a quatre passes, no els fa unes ulleres especials, creiem que no en treuran l'aigua clara.

L'Artero s'ha tornat valent i crida i fa manifestacions efectistes al «Mundo». Darrerament ha dit que en Flix està disposat a combatre amb Sangchili en tots els terrenys i que acceptarà la juguesca que vulgui. També ha dit que hi ha qui li demana que Gironès torni per combatre amb Sangchili i no sabem quantes beneiteries més.

Es veu que el fet de no tenir campions d'Europa al seu guiatge, ni boxadors que omplin altra vegada l'Olimpia, li fa fet perdre els estrets i ja no sap on toca.

Els de l'Ossassuna en saben un niu. Al camp de Sant Joan, de Pamplona, no hi ha cap equip que guanyi un sol partit. El truc el tenen els bombers.

La vigília del partit van al camp i l'inunden d'aigua que s'empapa i el converteix en fangar.

Els equips no saben córrer amb el terreny fet un llot, i en canvi ells hi tenen una facilitat extraordinària.

Ens sembla, però, que de ben poc els servirà el truc, si a fora perden i si tenim en compte que a desgrat del fangar el Barcelona i el València els van guanyar a domicili.

Van tan a prop de la cua que no ens sorprendria que amb bombers i sense bombers acabessin per caure-hi.

Als campionats universitaris de Catalunya hi va mancar senyoretes. Parlem dels campionats de natació que tant lluits eren amb la partici-

—Aneu-hi amb compte!
—No temis. Totes les hi faré passar.

pació de les Sorianos, la Ros, la Ponsati, la Barnet i altres.

Enguany no hi van anar i la Barnet s'ho va fer sola.

Males llengües diuen que li han declarat el boicot les senyoretes nedadores i això trobem que no està gaire bé.

I menys quan és profitós entrenar-se de cara a les competicions olímpiques.

Primo Carnera, després de la desfeta diu que va trametre a Mussolini el següent telegrama:

«Homnipotente Duce: Il tuo amico Carnera ha rebutto del carpone. Prepara un tanqui o una avionetta

per anare a fer entrenamiento a la Abissínia. — PRIMO.»

No cal dir que d'aquesta desfeta els diaris italians no n'han parlat. Si en diuen quelcom diran, com quan parlen de les operacions a l'Àfrica oriental, (que tot el que es diu són invencions de la premsa estrangera.

Els del Girona han prescindit de Zabala. L'entrenador que semblava la clau dels èxits del club, ha perdut la confiança dels directius.

Quan es comença per prescindir de l'entrenador, és que van malament les coses i que fins els socis amenacen prescindir de la directiva.

Els clubs comencen així: quan les coses van alhora vénen els primers entrebancs.

Pel Girona tot anava de cara, però va ensopegar quan tenia coll avall arribar a campió de Lliga i no ho ha paït.

Els acompanyem en el dol.

Ara vindrà a combatre l'home muntanya al Price. Una mena de dida amb barba, carregada de sacs de greix i amb una còrpora d'elefant que fa escruixir de veure.

Ja ens sembla veure'l lluitar amb el canadenc Doone en tres o quatre revenges a benefici de l'empresa.

Ha estat constituït el Sindicat de Dibuixants de Catalunya

El dilluns propassat, dia 30 de març, al saló d'actes de l'Ateneu Enciclopèdic Popular va ésser constituït el Sindicat de Dibuixants de Catalunya.

A la crida feta per la comissió gestora respongueren el dibuixants i ompliren de gom a gom el saló d'actes de l'Ateneu, palesant així el sentit de classe que identifica tots els treballadors del llapis.

El company Hèlios Gómez presidí aquesta assemblea per constituir el Sindicat.

Amb paraula sòbria i convincent exposà les raons que teníem tots nosaltres per a organitzar-nos.

A continuació s'aprovà «L'ordre del dia» consistent:

1.r Lectura i aprovació dels Estatuts.

2.n Adhesió de la nostra Secció Professional al Sindicat de les Arts Gràfiques.

3.r Nomenament de la Junta Directiva.

4.t Proposicions i suggeriments. Amb breus intervencions dels companys Apa, Femenia, Henry i Bofarull quedà aprovat el primer enunciat.

Per a la aprovació del segon, la lluita i la discussió fou més aferrissada, sobretot per part dels companys Bofarull i Henry que defensaven la idea, al meu entendre errònia, de constituir-nos en Sindicat autònom. Aquests dos companys

van aconseguir bastants adeptes a la seva tendència autonòmica i, prè-

via votació van resultar derrotats malgrat haver tingut 39 vots.

S'imposà, doncs, el criteri d'afiliar-nos com a Sindicat a la U. G. T.

El nomenament de la Junta directiva proposada per la comissió gestora restà igualment aprovat per majoria, encara que no per unanimitat, de la següent forma:

President: Viadé.

Vice-president: Hèlios Gómez.

Secretari: Shum.

Tresorer: Alumà.

Sot-secretari: Alloza.

Contador: Soler Bohils.

Vocal 1.r: Lòpez Obrero.

Vocal 2.n: Sansalvador.

Vocal 3.r: Opisso.

En les proposicions i suggeriments, gairebé totes molt encertades, destacaren les dels companys Porta, Bofarull i Rogueró.

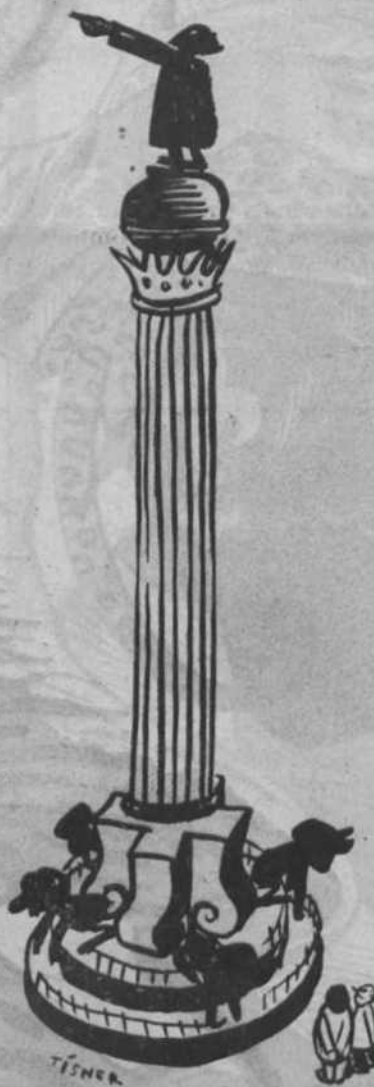
Abundaren els incidents, resolts sempre dintre de la més estricta cohesió.

Cal remarcar també l'única intervenció del gran Benigani que va aconseguir la unanimitat de l'assemblea amb un acudit 100 per 100 humorístic. El van ovacionar adequadament.

Quant al company Hèlios Gómez la seva actuació com a president de l'assemblea va ésser magnífica de debó impedit que les discussions degeneressin en qüestions personals que haurien impedit l'aprovació immediata de «L'ordre del dia».

Ja hem aconseguit, doncs, el que tant i tant havíem desitjat per la defensa dels nostres interessos.

En peu, dibuixants de Catalunya!

LINIA MAGINOT

—Si n'han de fer de coses els francesos, per tal de conservar la línia!

croniqueta de la setmana

El senyor Pic i Pon ha estat processat per l'afer Strauss.

També ho han estat altres caracteritzats radicals.

D'això, no n'ha dit una sola paraula «Renovación».

Ara més que mai.

El divertit Albiñana ha parlat de Catalunya.

I ha dit allò tan nou d'«autonomia administrativa, sí; política, no».

I ha parlat dels blats castellans i «los paños catalanes».

Queda vist que no avancen un pas.

¿No s'hi han fixat? La Lliga torna a fer de catalanista. Es pensa, segurament, que el poble no té memòria.

Ja ho veurà, quan vinguin unes eleccions, l'ex-al·liada dels monàrquics i estraperlistes...

El llefiscós Hernández de Larramendi, en una cosa que publica «El Correo Catalán», insulta grollerament les dones republicanes que a Madrid participaren en una manifestació.

Però... qualsevol s'hi enfada amb el senyor Hernández de Larramendi!

Ara, les caricatures de Castanys, a «La Veu», es refereixen, només, a política internacional.

No per res, no...

Paraules de Vallés i Pujals:

«...els empleats, si volen ésser polítics militants, s'han de canviar cada vegada que canviï el Govern».

Recomanem aquestes paraules a «Renovación».

La vella política madrilenya encara fa el que pot per tal d'entrancar la vida i actuació del Parlament de Catalunya.

Però no en treurà res. Que els consti!

El senyor Abadal —venerable patum— està un bon xic contrariat. El senyor Martínez Domingo, com aquell qui no fa res, es va apuntar un èxit.

No s'hi encaparrí. El senyor Martínez Domingo va procedir com a catalanista.

I el senyor Abadal, malgrat la seva història, no.

Manuel Brunet! Llorenç Brunet!
¡Home! Si jo em digués Brunet, ja començaria a molestar-me.

Referint-se a Ossòrio i Gallardo, el bon amic de Catalunya, «Renovación» recorda els afusellaments del 1909.

La Festa del Llibre, que s'havia acordat celebrar el dia 1r. de maig, es tornarà a fer la diada de Sant Jordi.

Però no per ésser Sant Jordi sinó per escaure's ésser l'aniversari de la mort de Cervantes.

I endavant.

Els radicals, si la Ceda es retira, pensen lluitar en les eleccions municipals.

A manca de lluç, el xanguet.

EL NOU HERNAN CORTES

—Més val actes sense honra, que honra sense actes.

L'Ajuntament d'Alcoi, ha declarat indesitjables els radicals.

Pel que es veu, Alcoi té quelcom més que els draps i les peladilles.

Tres o quatre centres radicals de Barcelona han tramès la seva adhesió a Pérez Madrigal.

A Barcelona hi ha gent per a tot.

«El Brusi», del triomf del Front Popular, en diu «la osadía inaudita de las izquierdas».

Són molt atrevides, no ho dubti. Ja se n'anirà convencent.

La «gente bien» de Barcelona es dedica a la tasca de fer córrer rumors esgarriuosos: «Que si el So. viet és a la porta... Que si el general Tal està a punt... Que si de Rússia

han enviat milions... Que si han mort vint capellans... Que si han cremat trenta esglésies...»

El truc és vell i ja no esparvera ningú.

I pot tenir la seva fallida.

METALLURGICS

—Actuava en un circ, però, ara, fa vaga.
—I doncs?
—Treballava el filferro.

Se'ns ha quedat sense acta en Pérez de Rozas.

En Pic ho haurà sentit molt.

«El Brusi» està enfadat amb els jueus de Barcelona.

Saben per què? Perquè s'han manifestat contra els nazis, o sigui els pagans que reneguen dels cristianisme.

No ho entenen? Nosaltres tampoc.

Diu «El Correo» que «las autoridades soviéticas clausuran iglesias». Resulta, doncs, que als 16 anys de sovietisme, encara hi havia a Rússia esglésies per a poder tancar...

L'ex-socialista Oscar Pérez Solis, escriu que «Azaña no es el hombre vulgar y el fanático que algunos se figuran».

I això ho escriu en «El Correo Catalán».

Una badada del director.

Teló enlaire

LA CRITICA

Una de les causes principals que tenen la culpa de la decadència actual del teatre en general, no vacillem a donar-la a l'actuació d'uns senyors que's diuen crítics els quals estan mancats completament de coneixements i autoritat per a emetre judici.

Es clar que n'hi ha un nombre selecte que es pot adjudicar dignament l'adjectiu.

Nosaltres prenem per patró la majoria d'individus que obeeixen a aquest nom, però que no hi responen.

Estem decepcionats en contemplar actualment com administren les funcions pertinents al cas, certs crítics que no són més que avantatgistes del seu càrrec, el qual usufruïten sense condicions, ni mèrits suficients, ans bé, com un ne-

goci lucratiu que els rendeix gràcies a ell, una sèrie d'aventatges en profit propi, i engany de l'opinió.

Hora és que preguntem a aquests senyors poc escrupulosos que es dediquen a aquest apostolat, ¿què entenen per crítics?

Perquè estem persuadits que no cal considerar per tals els qui fan una ressenya vulgar i diuen les impressions personalíssimes del dia de l'estrena de les obres teatrals. Per a dir això no val la pena que el director del diari es molesti a enviar-hi un individu.

S'ha de sentar el principi que quan es diu que una obra val, és convenient dir per què és bona, explicant les causes manifestes, fent-ne una crítica amb coneixements, la qual reculli els mèrits que s'han d'esmentar; com també si l'obra es considera dolenta s'expliqui la causa, els errors, defectes i coses anacròniques que hi hagi, posant de manifest les explicacions clares i succintes d'enderrocament. En ambdós casos hi tenen dret els autors i també el públic.

Naturalment que per actuar amb consciència són indispensables una sèrie de coneixements, com és conèixer a fons la història del teatre, mitjà superior per a fer un treball acurat i documental que és el punt

bàsic de les diferents matisacions de l'escena en la seva gènesi que abarca el compendi raonat de la història, escenografia, costums, caràcters, declamació, música, literatura, mímica, caracterització, etc. etc.

Sense els esmentats coneixements es pot assegurar que mai no es farà una crítica conscient, perquè calen els estudis de dits tractats, clau única i efectiva per a ponderar la veritable labor escènica.

I això no és més que un terme primari perquè el nombre il·limitat de coneixements no té fi. Es clar que les més de les vegades és convenient suplir-ho pel sentit comú i la discreció, que mai no han entaulat baralla entre elles, perquè la base primordial és dir la veritat.

Ara, quan per entremig rutllen interessos creats i el sacerdoci es converteix en negoci, llavors la cosa pren aires d'un «chantage» i és repugnant, i és escandalós. Proves ens donen les notícies que sense gota de discreció ni dignitat; acudiu a un estrena, i a l'endemà us meravella llegir la ressenya, que el teatre era ple, quan en veritat sols hi havia mitja entrada.

També llegiu que l'obra és magnífica i la interpretació esplèndida i la cosa pren aires de burla perquè heu constatat l'engany, per haver-

hi estat presents, i si no hi heu estat i, atrets per la ressenya, hi acudiu després, us doneu compte de l'engany; i el perjudici que porta desorientar al públic, que vindrà un dia que serà veritat el que es diu i llavors no es voldrà creure que aquella vegada no se l'enganya.

Tenim per cert que no es diu la veritat i es fa una atmosfera de descredit, éssent-ne veritablement responsables els crítics, que condueixen al desorientament d'una cosa que hauria d'ésser sagrada.

Això que no passin per la taquilla, entrin pels escenaris, i admetin anuncis pel seu compte, fa creure que la sinceritat de la crítica no quedarà a bon lloc; i si hi ajuntem el fer intervius poca-soltes i incongruents de persones que no tenen res a dir, perquè res no saben, com no sigui el voler a gratient un reclam que no mereix la seva qualitat artística, amb mires a un interès personalíssim, renyit en tots moments amb la justícia.

Més coses se'ns ocorren, però procurarem fer punt, degut a les dimensions que pren l'article. Es clar que no diem que aquest punt sigui final. L'estat enrarit per la des preocupació dels qui deuriem il·lustrar l'opinió, ens ha fet comentar el fet, en veure el seu deixament professional, i nosaltres els del públic, que som els qui paguem i sostenim el teatre, també és hora que hi diguem la nostra i no arronsem les espatlles i deixem fer i dir a persones que, en el món teatral passen per crítics, quan en realitat són uns esguerrats d'ofici que creuen que el fer anar la ploma és igual que moure l'escombra.

I l'escombra l'hem de moure nosaltres per treure'ls d'una vegada del lloc que no els pertany per la seva inconsciència; car no som pas mesells i la paciència té un límit.

F. FIGUEROLA SAGARRA

Març, 1936.

DISSABTE DE GLORIA
PROVINENT

PRONOSTICS TEATRALS

ESPANYOL

Pius Daví ha trobat la pedra filosofal: «Marieta cistellera», de Bonavia, els dona diners.

Bonavia, de «Marieta cistellera» també. La Marieta està encantada.

UN LECTOR DE LA VEU DE CATALUNYA

—Voldrà ensalada russa?
—Què s'empatalla de Rússia? Miri, ja m'ha fet perdre la gana.

—Ja ho veus quins elogis fa del general Ochoa, «El Correo Catalán»!
—Es deuen haver oblidat que és maçó.

la cistelleria també i en Daví més que ningú.

Amb motiu de l'èxit econòmic els senyors artistes que eren empresaris amb el sou es compren un terreny a Manacor.

I a l'Espanyol ja no s'estrena disabte de Glòria perquè no en tenen cap necessitat.

NOU

Estrenarà «La Cibeles», de Guerrero. «La Cibeles» és una obra un xic rebregada, que es va estrenar a Madrid i no va agradar.

Però tot justament per això es podria donar el cas que fos un èxit.

Aquí som així.

VICTORIA

El vell teatre del Paral·lel estrenarà la sarsuela arrevistada «La pandereta rota», però és cosa que encara no se sap si s'arribarà a estrenar.

Desitgem que sí.

PALACE

Al Palace estrenaran una obra d'Amichatis: «Un senyor que se'n va».

Voldríem de tot cor que aquest senyor no fos l'empresari,

TIVOLI

Després dels nissos, la companyia de Marc Redondo.

No sabem què estrenarà, encara que podria ésser una obra de Guiridi.

NOVETATS

Es podria donar el cas que al Novetats hi anés la Gàmez de part de les misses de conjunt. Mentre no sigui el timo de les misses tot plegat...

ESQUELLOTS

Adolf Hitler s'ha fet la il·lusió de voler enganyar el món i enganyar-se ell mateix amb el recent i ja famós plebiscit.

A tots els dictadors i dictadoret els arriba el moment que pensen que potser en fan un gra massa o tenen la temença que la gent ho cregui, i per tal de dissimular-lo i de descarregar-se la consciència davant la història, recorren als plebiscits. Plebiscits que sempre guanyen.

El celebrat diumenge a Alemanya ha batut tots el rècords. A primeres hores del dilluns, els resultats acusaven que havia votat un 100 per 100, després es creia que la xifra de

vots sobrepassaria el dels electors. De manera, que no seria estrany que a més dels morts —recurs clàssic de les eleccions a l'espanyola «vieux régime»— a Alemanya, hagin votat àdhuc els qui han de néixer.

L'Ajuntament popular de Barcelona ha celebrat aquests dies les primeres sessions de Ple, després de la reconquesta de les llibertats ciutadanes. Els regionalistes s'hi han presentat amb aquella frescor que encostipa, que és l'especialitat llur. El senyor Codolà i Gualdo, per exemple, va saludar els regidors en la seva tornada i els absents (es referia als esquirols que feien de gestors), particularment l'alcalde militar (més rumors) representant de l'exèrcit espanyol. Quina afecció als soldats! Ni una minyona de l'època de «La Granvia»!

Naturalment, havia d'ésser el senyor Codolà qui fes aquests papers tan lluits. Recordem que en temps de Pic i Pon fou Conseller de Cultura. Una cultura i un conseller a l'alçària de les circumstàncies. Es el que diuen els castellans: «Para lo que es don Juan, doña María basta».

Es parla de canviar els noms d'alguns carrers de Barcelona en el sentit de recordar les dates més destacades del 6 d'octubre del 1934 fins ara. La idea ens sembla bona malgrat del nostre criteri d'evitar en el que sigui possible el canvi a cada dos per tres dels noms de les vies ciutadanes. També ens plauria que cada data fos sintetitzada per quelcom més que la indicació d'un dia i del mes, car llavors els nostres carrers semblaran més aviat fulls de calendari. En efecte: 1r. de Maig, 14 d'abril, 16 de Febrer, 1r. de Març, 6 d'Octubre...

Ja que parlem dels noms dels carrers ¿no es podria fer una esporgada dels que són com una mena d'In-ri i «tràgala» al nostre esperit lliberal i catalanista? Aquell «Duque de la Victoria» que glorifica el General Espartero, aquell que féu bombardejar Barcelona!...

Després, sobren noms de personatges indesitjables que van passar per la Casa de la Ciutat en l'època de les vaques grasses del radicalisme i del seu canvi de postura coneguda per l'straperlisme. Per a sinte-

tizar o perpetuar el nom de tots els qui han fet de les seves a les costes de Barcelona, ja tenim dos carrers ben expressius: Perot lo Lladre, i Malnom.

Les dames d'Estropajosa de Madrid han declarat el boicot al teatre. ¿Es que ja hi anaven abans?

Som uns convençuts adversaris del règim de censura, tan si és exercida per amics com pels de l'altra banda. I ho som encara més, quan actualment la censura serveix per a lliurar de crítiques o d'ironies sense gaire intenció a una colla de funcionariets d'esperit i arrels monàrquiques camuflats en el règim republicà.

Menys censura i més escombres. Això és el que cal.

La Ceda i totes altres dretes monàrquiques s'han retirat de les Corts Republicanes com a protesta per a l'anul·lació de les actes de Granada. Això és el pretext. La realitat, és que no han gosat fer cara a les acusacions de què se'ls farà objecte pels crims, violències, canallades de tota mena, lladronicis que han fet o que han amparat, etc., des de la data fatídica del 4 d'octubre del 1934 fins que els va treure d'una puntada de peu, en un moment de penediment tardà, el mateix qui els va enlairar al poder.

Les dretes tampoc no aniran a les eleccions municipals. Donen el resultat per descomptat. A més, l'altra vegada van nomenar Déu elector majoral i ja sabem com en van sortir. Ara, no confien ni en Déu.

Llegim amb massa freqüència l'organització d'homenatges amb qualsevol motiu o pretext. A més que l'hora que vivim és prou sèria per a no desfegar-la en tecs, vins d'honor i ballarugues, cal tenir en compte que a través dels organitzadors d'aquests homenatges hi ha indefectiblement la figura d'un aspirant a quelcom, que té ganes de fer-se veure, atribuir-se mèrit, i després passar el compte.

El bon sentit dels possibles homenatjats pot fer fracassar moltes d'aquestes maniobres de la vivor desfermada.

*—Bela-Kun és l'home i el monstre?
—No; és l'home invisible.*

Des del 8 d'octubre de 1934, un dels grups escolars de la Plaça d'Espanya és ocupat per forces de la guàrdia d'Assalt. Des d'aquell dia han passat moltes coses, i els d'Assalt continuen ocupant l'edifici habilitat per a escoles. Tornar a posar les coses en el seu lloc val més que canviar el nom d'un carrer.

D'ençà que ha tornat la República, «Lliga Catalana» ha arreconat dels afers culturals de l'Ajuntament de Barcelona el regidor senyor Codolà, cèlebre per les seves atzagaia-

des i ficades de peus a la galleda en la tongada dels gestors, i l'ha substituït pel senyor Saltor, bon xicot, intel·ligent i que té el cap per a quelcom més que per a servir de sustentacle del barret. Llàstima que sigui de la «Lliga»!

Es veu que els lligaires són oportunistes com sempre. En una situació regida per Pic i Pon, correspon un Codolà i Gualdo qualsevol. En temps més seriosos, s'imposa un canvi de personal.

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos
partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?

Aneu al FRONTÓ NOVETATS

LES TRES PREGUNTES DE JIMENEZ FERNANDEZ A LA CEDA
—¿Per què no les hi feia quan manaven?